

Besluit Toetsingsrapport met een positieve beoordeling van de aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' van de opleiding Bachelor in de interdisciplinaire ouderenzorg * (bachelor-na-bachelor) van Provinciale Hogeschool Limburg

datum	1. Inleiding
11 februari 2013	
onderwerp	Bij brief van 6 juni 2012 heeft het instellingsbestuur van Provinciale Hogeschool Limburg een aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' ingediend voor de opleiding Bachelor in de interdisciplinaire ouderenzorg (bachelor-na-bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 13 juni 2012 en ontvankelijk verklaard op 15 juni 2012.
Toetsingsrapport en -besluit	
TNO	
(000587)	
bijlage	
2	De NVAO heeft voor de beoordeling van de aanvraag een commissie van deskundigen samengesteld. De commissie kende de volgende samenstelling: <ul style="list-style-type: none">– Arno Rademaker, onderzoeker vakgroep Neuropsychologie, Vrije Universiteit Amsterdam (voorzitter);– Nele Van Den Noortgate, hoofddocent Universiteit Gent en diensthoofd dienst Geriatrie, Universitair Ziekenhuis Gent ;– Johan Temmerman, oud-lector Sociaal Werk aan de Arteveldehogeschool Gent, voorzitter Okra Midden-Vlaanderen– Ruben Tavernier, masterstudent Industriële Wetenschappen, Katholieke Hogeschool Sint-Lieven Gent, student-panellid;– Jetje De Groof, extern secretaris. Vanuit de NVAO is deze commissie ondersteund door Johanna Baeyens, beleidsmedewerker. Op 7 november 2012 heeft de commissie een locatiebezoek gebracht aan de instelling. De beoordeling van de commissie is verricht aan de hand van het Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005). Op 10 december 2012 heeft de commissie advies uitgebracht aan de NVAO. Het adviesrapport maakt integraal deel uit van het toetsingsbesluit.

2. Advies commissie

Het samenvattende advies van de commissie luidt als volgt:

De Provinciale Hogeschool Limburg (PHL) wil met de bachelor in de Interdisciplinaire Ouderenzorg innovatie rond veroudering en ouderenzorg centraal stellen. Dit is volgens de PHL alleen mogelijk indien het verouderingsproces vanuit een interdisciplinaire invalshoek wordt benaderd, waarbij zowel gerontologische als geriatrische inzichten centraal staan. De

Pagina 2 van 9 uitdaging voor de opleiding ligt erin om zorg- en dienstverleners in de ouderenzorg op te leiden in het werken met ouderen vanuit een visie die is gericht op *empowerment* en op maximale participatie en autonomie van de oudere cliënt.

De nieuw op te richten bacheloropleiding in de Interdisciplinaire Ouderenzorg zal voortbouwen op het interdisciplinaire postgraduaat Ouderenzorg, dat sinds het academiejaar 2009-2010 wordt aangeboden. De commissie heeft de bachelor in de Interdisciplinaire Ouderenzorg als een waardevolle opleiding ervaren. In haar advies heeft ze enkele aanbevelingen en aandachtspunten geformuleerd. De commissie vond tijdens de gesprekken voldoende bewijs voor het feit dat de opleiding voldoende verbeteringsgericht is en de nodige expertise in huis heeft om deze punten te kunnen aanpakken. Aangezien het interdisciplinaire postgraduaat Ouderenzorg bovendien al enkele jaren loopt, is de opleiding momenteel zeker startklaar. Ook heeft de commissie kunnen vaststellen dat de studenten en alumni van het huidige postgraduaat opgetogen zijn over het aangeboden programma. Dit geeft de commissie vertrouwen in het feit dat de bachelor-na-bacheloropleiding Interdisciplinaire Ouderenzorg kwaliteitsvol zal worden ingevuld.

Doelstellingen

De commissie heeft geconstateerd dat het niveau en de oriëntatie van de doelstellingen conform de wettelijke normen zijn. De commissie apprecieert dat voor de uitwerking van het profiel van de opleiding en het opstellen van het huidige competentieprofiel, het werkveld intensief werd geconsulteerd. Ze heeft van het werkveld vernomen dat het de brede oriëntatie van de opleiding erg apprecieert. Toch wil de commissie als suggestie meegeven dat de opleiding de beoogde uitstroom van de opleiding verder scherp stelt. De commissie raadt de opleiding aan voor deze problematiek de synergie met andere Vlaamse opleidingen in hetzelfde domein op te zoeken.

Programma

De commissie is opgetogen dat de opleiding met leerlijnen werkt om te verzekeren dat de beoogde competenties doorheen de verschillende modules aan bod komen. De commissie is ervan overtuigd dat in de opleiding een goed systeem van overleg bestaat. Dit is belangrijk, aangezien de opleiding werkt met veel verschillende (gast)lectoren, die een kleine aanstelling hebben. Ook is ze tevreden over het didactische concept waarmee de opleiding werkt, met een goed uitgewerkte (professionele) vaardigheidstraining, waarbij de theorie meteen wordt toegepast op de praktijk. Ze waardeert bovendien de inspanningen van de opleiding om via het Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) en het Persoonlijk Actieplan (PAP) de instromende studenten op individuele wijze te begeleiden en coachen.

Hoewel de commissie van de huidige studenten van het interdisciplinair postgraduaat Ouderenzorg vernam dat de opleiding er op verschillende manieren in slaagt om hen een interdisciplinaire visie te doen ontwikkelen, kan de commissie zich niet van de indruk ontdoen dat een expliciete, overkoepelende visie over hoe de interdisciplinariteit didactisch en inhoudelijk in het programma dient te worden geïmplementeerd, nog niet op voldoende adequate wijze is uitgewerkt. De interdisciplinariteit wordt naar de mening van de commissie nog te veel ingevuld als het naast elkaar plaatsen van disciplines in de verschillende opleidingsonderdelen. De commissie dringt er bij de opleiding op aan deze overkoepelende visie te ontwikkelen, waarbij met name ook de interdisciplinaire vaardigheidstraining verder vorm dient te krijgen.

Pagina 3 van 9 In het huidige postgraduaat stromen in meerderheid studenten met een paramedische basisopleiding in. De commissie juicht toe dat de opleiding in de toekomst een bredere instroom ambieert. Het werken met interdisciplinaire studentengroepen staat immers centraal in het didactisch concept van de opleiding. Indien deze brede toelatingsvoorwaarden zullen worden toegepast, dan zal de opleiding mogelijk met problemen worden geconfronteerd, die ze dan van nabij moet monitoren. Met een brede instroom wordt het immers moeilijker om alle studenten, ook die zonder paramedische achtergrond, tot de beoogde diepgang te brengen. Bovendien is de commissie er in tegenstelling tot het werkveld niet van overtuigd dat voor academische bachelors de professionalisering (stage) voldoende betekenisvol kan worden ingevuld. De commissie geeft daarom ter overweging mee om de academische bachelordiploma's toe te voegen aan de categorie van diploma's waaraan extra toelatingsvoorwaarden worden verbonden.

Tegen de achtergrond van de beoogde bredere instroom enerzijds en de doelstellingen van de opleiding anderzijds, stelt de commissie zich vragen over de implementatie van de gerontologische leerlijn. Voor studenten die een carrière ambiëren in niet-zorggerelateerde contexten, is dit element naar aanvoelen van de commissie nog onvoldoende uitgewerkt. De commissie tilt zwaar aan dit punt, aangezien de opleiding expliciet de ambitie heeft om brede uitstroom voor de studenten te voorzien. De modules met betrekking tot geriatrie vindt de commissie dan weer sterk uitgewerkt.

De commissie is van mening dat de opleiding moet nadenken over het werken met een brede instroom enerzijds en het evenwicht tussen de gerontologische en geriatische component van het programma anderzijds, zodat het programma in lijn blijft met het competentieprofiel. De huidige aangebrachte diepgang is ingegeven om voornamelijk verpleegkundigen de mogelijkheid tot een verdere specialisatie in de ouderenzorg te bieden. De vraag blijft of dat ook de juiste keuze en diepgang is als men wil opleiden tot medewerker Interdisciplinaire Ouderenzorg in het brede domein. Om het programma studeerbaar te houden voor de diverse studentenpopulaties met uiteenlopende uitstroomambities, vraagt de commissie de opleiding om ernstig te overwegen om te werken met specifieke (bijvoorbeeld paramedische en niet-paramedische) tracks.

Hoewel de commissie met andere woorden bedenkingen heeft over bepaalde aspecten van de invulling van het programma, heeft ze ook vastgesteld dat het departement Sociaal-Agogisch Werk van de Xios-hogeschool vaste partner is geworden voor de uitbouw van het programma, zodat er vertrouwen is dat de professionele gerichtheid van het programma in de nabije toekomst vlotter breder zal worden ingevuld. De commissie vindt het bovendien een sterk punt dat voor de uitbouw van de opleiding de suggesties van het werkveld worden meegenomen.

De commissie apprecieert samen met werkveld, studenten en alumni van het huidige postgraduaat de inbreng van het enthousiaste, gedreven lectorenkorps, waarin mensen vanuit het werk- en het onderwijsveld zijn aangesteld, die voor deze specifieke doelgroep over de juiste didactische kwaliteiten beschikken. Wel is de commissie van mening dat men erover moet waken dat bij een verdere uitbouw van de opleiding de verschillende expertisetakken van de ouderenzorg (gerontologisch domein, de extra- en transmurale setting) op evenwichtige wijze vertegenwoordigd blijven.

De commissie heeft vastgesteld dat momenteel 1,49 FTE begroot is voor de ondersteuning van de banaba en is van mening dat deze omvang beperkt is, maar gangbaar in gelijkaardige opleidingen in Vlaanderen. De commissie is tevreden over de manier waarop de opleiding probeert om met deze beperkte omvang synergetisch te werk te gaan. Toch is de commissie van mening dat de opleiding de werkdruk nauwlettend moet opvolgen, om de gedrevenheid van het personeel niet op de helling te zetten.

Voorzieningen

De commissie is van mening dat de materiële voorzieningen van de hogeschool adequaat zijn om de banaba te ondersteunen.

Kwaliteitszorg

De commissie heeft vastgesteld dat er een goed uitgewerkt systeem van kwaliteitszorg aanwezig is in de instelling, waarvan de opleiding gebruik zal maken. Ze heeft bovendien geconstateerd dat er een echte kwaliteitscultuur heerst op de hogeschool en binnen het huidige postgraduaat. De commissie is van mening dat de opleiding nu al op een uitmuntende manier de verschillende betrokken groepen bij het postgraduaat betreft en verwelkomt de plannen om dit in de banaba verder uit te bouwen.

Continuïteit

De commissie heeft kunnen constateren dat de opleidingstop zich sterk engageert in de nieuwe opleiding en heeft er alle vertrouwen in dat de instelling de garantie biedt dat de studenten de opleiding kunnen voltooien. Wel geeft de commissie aan dat indien de opleiding werk moet maken van de suggesties van de commissie, en bovendien geconfronteerd wordt met een diverser en omvangrijker studentenpubliek, extra middelen meer dan waarschijnlijk aan de orde zijn.

Samenvattend is de commissie van oordeel dat de aanvrager met het nieuwe curriculum van de bachelor-na-bachelor in de Interdisciplinaire Ouderenzorg voldoende kwaliteit kan waarborgen. Hierdoor voldoet de opleiding aan de criteria van het Toetsingskader nieuwe opleiding hoger onderwijs van de NVAO.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

1. De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de aanvraag Toets nieuwe opleiding van Provinciale Hogeschool Limburg voor de opleiding Bachelor in de interdisciplinaire ouderenzorg (bachelor-na-bachelor) is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure alsmede geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
2. De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Op het niveau van de facetten zijn de analyses van de commissie duidelijk en consistent, en ze leiden tot heldere conclusies. Op het niveau van de onderwerpen zijn de oordelen over de facetten op juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies.
3. De commissie heeft verklaard dat het voorgestelde domeinspecifiek leerresultatenkader in overeenstemming is met de niveaurescriptoren van het niveau 6 uit de Vlaamse kwalificatiestructuur.
4. De commissie adviseert de NVAO het domeinspecifieke leerresultatenkader te valideren.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het adviesrapport over de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen en dat het eindoordeel deugdelijk is gemotiveerd.

De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het adviesrapport.

De NVAO onderschrijft in het bijzonder de aanbeveling van de commissie om overkoepelende visie inzake interdisciplinariteit verder te ontwikkelen.

De NVAO volgt de eindconclusie uit het adviesrapport.

De NVAO concludeert op basis van bovenstaande dat de nieuwe opleiding in beginsel over voldoende generieke kwaliteitswaarborgen beschikt.

Tevens valideert de NVAO het domeinspecifiek leerresultatenkader.

In de onderstaande tabel is per onderwerp en per facet het oordeel van de NVAO opgenomen.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	Voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	voldoende
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	voldoende
2 Programma	Voldoende	2.1 eisen gerichtheid	onvoldoende
		2.2 relatie doelstellingen - programma	voldoende
		2.3 samenhang programma	voldoende
		2.4 studielast	voldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	voldoende
		2.6 studieomvang	ok
3 Inzet van personeel	Voldoende	3.1 eisen gerichtheid	voldoende
		3.2 kwantiteit	voldoende
		3.3 kwaliteit	voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende	4.1 materiële voorzieningen	voldoende
		4.2 studiebegeleiding	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende	5.1 systematische aanpak	voldoende
		5.2 betrekken derden	voldoende
6 Condities voor continuïteit	Voldoende	6.1 afstudeergarantie	voldoende
		6.2 investeringen	voldoende
		6.3 financiële voorzieningen	voldoende

Eindoordeel NVAO: positief

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt besloten tot de positieve beoordeling van de aanvraag toets nieuwe opleiding Bachelor in de interdisciplinaire ouderenzorg (bachelor-na-bachelor) van de Provinciale Hogeschool Limburg op grond van de redenen aangegeven in het toetsingsrapport. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Hasselt wordt georganiseerd.

Met toepassing van artikel 5bis van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen wordt besloten tot het valideren van de domeinspecifiek leerresultaten van de opleiding "Bachelor in de interdisciplinaire ouderenzorg (bachelor-na-bachelor)".

Den Haag, 11 februari 2013

Namens de NVAO ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding
Bachelor in de interdisciplinaire ouderenzorg (bachelor-na-bachelor) van de Provinciale
Hogeschool Limburg,

Lucien Bollaert
(bestuurder)

¹ Het ontwerp van Toetsingsrapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van Toetsingsrapport –en besluit

– naam instelling	Provinciale Hogeschool Limburg
– adres instelling	Elfde-Liniestraat 24 (Gebouw A) B-3500 Hasselt
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in de interdisciplinaire ouderenzorg
– niveau en oriëntatie	bachelor-na-bachelor
– afstudeerrichtingen	n.v.t
– studieomvang	60 studiepunten
– vestiging opleiding	Hasselt
– onderwijstaal	Nederlands
– studiegebied	gezondheidszorg
– overige opleidingsvarianten	traject voor werkstudenten
– bijkomende titel	Bachelor in de interdisciplinaire ouderenzorg
– eerste academiejaar aanbidding	2013 - 2014
– nieuwe opleiding Vlaanderen	ja
– nieuwe opleiding instelling	ja
– positief advies associatie	Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg (AUHL) 14 februari 2012
– positief oordeel macrodoelmatigheid	29 mei 2012

1. Gerichte (preventieve) initiatieven nemen en gezondheidspromotie toepassen op cliënt- en groepsniveau zowel in pedagogische als in geriatrische context.
2. In complexe en gespecialiseerde zorgsituaties evidence-based cliëntgerichte fysieke, psychosociale en spirituele zorg op maat verlenen gericht op het bevorderen van het holistische welbevinden van de oudere cliënt.
3. Ouderen(zorg)projecten organiseren en coördineren.
4. De behoefte met betrekking tot het inschakelen van zorgverleners, vrijwilligers en middelen detecteren en op deskundige en gestructureerde wijze het integrale geriatrische zorgproces coördineren zowel intra-, extra- als transmuraal.
5. Professionele relaties opbouwen en de werking van het interdisciplinair team coördineren.
6. Proactief inspelen op actuele ontwikkelingen en trends in de ouderenzorg en deze vertalen naar innovatieve acties.
7. Kwaliteitsprocessen bewaken en sturen met als doel de geriatrische zorgverlening te optimaliseren.
8. Individuen, het interdisciplinair team of andere actoren coachen in functie van een optimale interdisciplinaire samenwerking in de ouderenzorg.
9. Een visie op ouderenzorg ontwikkelen op basis van evidence-based handelen en actuele wetenschappelijke bevindingen.
10. Continu op het eigen handelen reflecteren, zijn (leer)behoeften analyseren en deze autonoom vertalen in initiatieven tot professionalisering en evenwichtig functioneren.
11. In zijn professioneel handelen rekening houden met verschillen tussen de eigen waarden en normen en deze van de oudere cliënt.